

Me&JU

ETT MAGASIN FRÅN JÖNKÖPING UNIVERSITY

NUMMER 1 | 2016

AKTUELLT:

- > **FLYKTINGMOTTAGANDE**
LÖSNINGEN FÖR KRYMPANDE KOMMUNER?
- > **FÖRDOMAR OCH TERRORISM**
- > **VÅR TIDS JIHADISM**

INTERNATIONELLT SAMARBETE:

MATERIALTEST I RYMDEN

JÖNKÖPING UNIVERSITY

Integrera mera

Konflikter, våld och terror. Kontroversiella ord som beskriver en samhällsutveckling som kryper allt närmare.

I det här numret tar vi upp ämnen som är högaktuella. Vad gör terroristdåd för omvärldens syn på muslimer? När svenska medborgare reser till Mellanöstern för att strida för islam – varför gör de det? Ett flertal av Sveriges kommuner tappar invånare till förmån för storstadsregionerna – kan flyktmottagandet vända trenden för dessa kommuner?

Många människor är på flykt idag. Många har kommit till Sverige och till Jönköpingsregionen. Margareta Casserik är högskolans samordnare för nyanlända och hon berättar mer om vad Jönköping University gör tillsammans med det omgivande samhället. De nya utmaningarna gör att nya samarbeten skapas där fler engagerar sig och vill bidra.

Det är starka ämnen. Att välja bland bilder som kan illustrera en artikel om jihadism är jobbigt. Det blev en del diskussioner tillsammans med kollegorna när sidorna i denna tidning skulle byggas. Hur skapar man ett starkt uttryck, som inte är för starkt? Det går inte att blunda för den verklighet vi lever i. Det här är frågor som berör oss alla. Vare sig man är politiker på riksnivå, företagare i Gnosjö eller kommunikatör på ett lärosäte vid Vätterns södra strand.

Samtidigt får vi inte glömma att pusta ut ibland också och njuta av sol, blåsippor och tussilago – så efterlängtade!

Och du, missa nu inte att 15 april är sista ansökningsdag för den som vill plugga till hösten. **Utbildning är ett sätt att vara med och förändra vårt samhälle.**

Sofie Sääf
Redaktör
sofie.saaaf@ju.se

20.

Öppet hus på högskolan.

8.

Världen finns utanför våra dörrar.

24.

Flytta hem
produktion
från lågkost-
nadsländer.

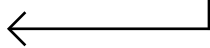

JÖNKÖPING UNIVERSITY

Me&JU är Jönköping Universitys magasin som vänder sig till högskolans vänner, samarbetspartners och intressenter. Me&JU utkommer fyra gånger per år. Produceras vid Marknadsavdelningen, Jönköping University. **Ansvarig utgivare:** Helena Zar Wallin, vd Högskoleservice. **Redaktör:** Sofie Sääf. **ISSN:** 1104-3687. **Layout:** Maria Jacobsson. **Tryck:** Ark-tryckaren. **Upplaga:** 6 500 ex. **Omslagsbild:** Vintergatan sedd från rymdstationen ISS. **Foto:** NASA/Reid Wiseman. **Adress:** Jönköping University, Me & JU, Box 1026, 551 11 Jönköping. **E-post:** info@ju.se **Facebook:** facebook.com/jonkopinguni **Twitter och Instagram:** @jonkopinguni **#WeAreJU News in English:** ju.se

23.

Bli kontakt-
person till en
internationell
student.

18.

En dag på
Grennaskolan.

10.

Vår tids jihadism
– ett livsprojekt
med kalifatet för
ögonen.

14.

Vad har
materialteknik med
rymden att göra?

VÅR VISION

Vi bygger ett internationellt universitet i Jönköping. Vi attraherar väl kvalificerade, uppfinningsrika och företagsamma människor från hela världen. Vi bidrar till ett hållbart välstånd i regionen där vi verkar, och banar väg för kunskapsbaserad innovation och företagsamhet.

Innehåll

4. **Notiser** / YH-utbildning / Dubbel ackreditering.
5. **Notiser** / Forsknings-samarbete.
6. **Kan flyktningmottagande** få krympande kommuner på rätt kurs?
8. **Världen finns utanför våra dörrar** – JU har tillsatt en samordnare för nyanlända.
10. **Vår tids jihadism** – ett livsprojekt med kalifatet för ögonen.
12. **Terroristdåd ökar fördomar** mot muslimer.
13. **Utsatta EU-medborgare** – hur ser de själva på sin framtid?
14. **Materialtest** i rymden.
18. **Pathway programmes**: En dag på Grennaskolan.
20. **Öppet hus** på högskolan.
22. **Alumn Anna Boestad Froom**. Anställd på ett av världens största företag.
23. **Nytt från Jönköpings Studentkår**
24. **Notiser och nytt**
26. **Ny avhandling**: Två sidor av entreprenörens identitet.
27. **Namn och nytt**
28. **Rektor har ordet**
29. **Aktuellt**
30. **Summary in English**
31. **Gästkrönikör** / Margareta Norell Bergendahl

Foto: Patrik Svedberg

Nya YH-utbildningar vässar Jönköpingsregionen

I januari kom besked om vilka nya yrkeshögskoleutbildningar (YH-utbildningar) runt om i landet som får klartecken att starta till höstterminen 2015 och vårterminen 2016. För Jönköping University beviljades tolv YH-utbildningar.

Detta är en yrkeshögskoleutbildning:

- Inom yrkeshögskolan utbildas du för en tydlig yrkesroll
- Utbildningarna är skräddarsydda i nära samarbete med arbetslivet
- Teori varvas med praktik, så kallad LIA (Lärande i arbete)
- Utbildningarna är eftergymnasiala och oftast mellan ett och tre år långa
- De allra flesta är avgiftsfria och alla berättigar till studiemedel från CSN

(Källa: yrkeshogskolan.se)

Yrkeshögskolemyndigheten som har beviljat utbildningarna, finansierar programmen med totalt 45 miljoner kronor fördelade på tre år. Utbildningarna kommer att bedrivas av Jönköping University i nära samarbete med flera olika aktörer i regionen: kommuner, branschorganisationer och privata utbildningsanordnare.

Samtliga utbildningar är utvecklade i nära samarbete med branschorganisationer och företag. På så sätt är utbildningarna utformade för att bidra till regionens kompetensförsörjning – särskilt inom områden där det idag saknas kompetens.

– Vi är fantastiskt glada över att kunna starta tolv nya YH-utbildningar detta läsår. Utbildningarna är ett bra exempel på hur högskolan och regionens företag samarbetar för att tillsammans tillgodose industrins behov. Lokalt förankrade utbildningar som har god kontakt med näringslivet har de allra bästa förutsättningarna för att vara relevanta både för studenter och företag, säger Torbjörn Matson, avdelningschef för Yrkeshögskoleutbildning på Tekniska Högskolan, Jönköping University.

➔ Vill du se vilka YH-utbildningar som startar vid Jönköping University i höst? **Besök ju.se/yh**

THE FIRST BUSINESS SCHOOL IN SWEDEN

Dubbel ackreditering till JIBS

Jönköping International Business School (JIBS) placerade sig i december bland handelshögskolornas topp 0,1 procent i världen. Då blev de först i Sverige med att få kvalitetsstämpel från AACSB.

Den europeiska ackrediteringen EQUIS fick JIBS i mars 2015, vilket innebär att JIBS nu ingår i den exklusiva skaran av endast ett hundratal handelshögskolor världen över som har denna dubbelackreditering. För att få ackrediteringarna krävs flera år av hårt arbete och noggrann granskning.

Enligt Johan Roos, JIBS vd till och med december 2015, kommer den nya ackrediteringen gynna JIBS på flera sätt.

– AACSB-ackrediteringen gör både våra utbildningar, JIBS och Jönköping University som helhet mer attraktiva, säger han. Det innebär också att studenterna efter avslutad utbildning kommer att få än mer kraft i sina ansökningar till attraktiva jobb. Då vi är den första handelshögskolan i Sverige som har fått denna kvalitetsstämpel kommer det även att bli enklare för oss att attrahera studenter och medarbetare från hela världen.

Foto: Jönköping University

Foto: Johan Werner/Abby

Ulrika Geeraedts,
Region Jönköpings län.

Forsknings-samarbetet mellan Jönköping University och Region Jönköpings län fortsätter

Det regionala forskningsprogrammet med näringslivsinriktad forskning går nu in på sitt andra år, vilket inleds med att två nya forskningsprojekt startas upp.

Programmet skapades 2014 av Jönköping University och Region Jönköpings län med syfte att öka forskningsvolymen i regionen och att utveckla samverkan mellan högskolan och det regionala näringslivet. Forskningen sker i nära samarbete med de deltagande företagen som bidrar med egen arbetstid. Det ger goda förutsättningar för en genuin samverkan mellan forskarna och företagen.

– När akademien tar klivet in i företagens vardag på det sätt som sker i det regionala forskningsprogrammet kommer den nya kunskapen till direkt nytta för företagen. Det stärker företagens konkurrenskraft och stimulerar tillväxten i regionen, säger Ulrika Geeraedts, regional utvecklingsdirektör.

Sedan programmet skapades har tre forskningsprojekt startats, och nu drar alltså ytterligare två projekt igång. Ett av projekten,

som fått namnet HINT (High INTEgrity cast components in Al-Si alloys), handlar om att optimera tillverkningsprocessen för gjutprodukter med syfte att höja kvaliteten i produkterna. Forskningen kommer att omfatta faktorer i alla steg av processen, från legeringsval till en färdig komponent.

– För att få mer konkurrenskraftiga och hållbara gjutprodukter behöver vi utveckla kunskapen om hur olika parametrar påverkar kvaliteten, menar Ehsan Ghassemali, postdoktor vid Tekniska Högskolan, Jönköping University, och projektledare för HINT.

Det andra nystartade projektet kallas PdEAM (Product driven Enterprise Architecture Management). Det handlar om hur produkter med inbyggd IT kan kopplas ihop med företags olika IT- och verksamhetsstrukturer så att helt nya typer av tjänster kan skapas.

– Tänk dig till exempel en robotgräsklippare som själv kan meddela en serviceagent när någon del i klipparen gått sönder, och att någon kommer hem och lagar klipparen utan att du ens behövt lyfta luren, säger projektledaren Ulf Seigerroth, docent vid Tekniska Högskolan, Jönköping University.

KAN FLYKTINGMOTTAGANDE FÅ KRYMPANDE KOMMUNER PÅ RÄTT KURS?

Många av Sveriges kommuner tappar in-vånare till förmån för storstadsregionerna. Men när SCB publicerar sina nya befolkningssiffror för 2015 i mitten av mars i år spås ett trendbrott. Tack vare den stora flyktingströmmen till Sverige kommer allt fler kommuner att ha ökat befolkningsmässigt. Är flyktingmottagandet den perfekta lösning som avfolkade kommuner letat efter?

TEXT: MARIE EINEMO | FOTO: PATRIK SVEDBERG, MOSTPHOTOS

Charlotta Mellander är professor i nationalekonomi och en av Sveriges främsta experter på städer, kreativitet och regional utveckling.

Den frågan är den absolut vanligaste som Charlotta Mellander, professor som bland annat forskar kring regionala utvecklingsfrågor vid Jönköping International Business School, får av journalister just nu.

– Flyktingmottagandet i krympande kommuner är definitivt en stor möjlighet. Men inte per automatik. Idag vänder man ut och in på sig själv för att ge ett bra mottagande och jobbar hårt för att till exempel få boende, skola, vård och omsorg att fungera för nyanlända, säger Charlotta Mellander.

Men efter mottagandet händer det något, menar hon. Arena för Tillväxt har i rapporten Ny i Sverige, vad kan jag bidra med? studerat hur invandrades flyttmönster inom Sverige ser ut. I rapporten konstaterar man att de följer samma strömmar som unga vuxna när det gäller sekundäromflyttning – från glesbygd flyttar man till större städer eller storstadsregioner.

– Många kommuner saknar idag en stark arbetsmarknad. När det inte finns chans till sysselsättning kommer heller inte arbetskraften att stanna kvar. Problemet är att där det finns bostäder och plats att bo – i små orter, finns det sällan en stark arbetsmarknad. Och tvärtom, säger Charlotta Mellander.

Charlotta Mellander pekar på att invandringen demografiskt är positiv för kommunerna, då befolkningen förnygras och arbetskraften förstärks. Men en positiv effekt på lång sikt når man bara om man även kan ta tillvara arbetskraften. Finns det inga möjligheter till jobb hamnar människor snabbt i utanförskap och i behov av försörjningsstöd. I och med inflyttning får små kommuner en ökad press på ett större investeringsbehov. Investeringarna kan vara svåra att motivera på sikt, då många efter ett tag istället väljer att flytta till orter där de ser bättre möjligheter till sysselsättning.

– Det är ett jättetillfälle med ett stort tillskott på människor och kompetenser för kommuner som länge brottats med stor ut-

»Det är ett jättetillfälle med ett stort tillskott på människor och kompetenser för kommuner som länge brottats med stor utflyttning.

flyttning. Men den stora frågan alla ställer sig är hur man ska ta tillvara på det för att lyckas växa på sikt, säger Charlotta Mellander

I en analys Charlotta Mellander gjort har hon kunnat visa på att kommuner med mer omfattande flyktingmottagande ofta redan innan mottagandet hade en högre arbetslöshet, högre ohälsotal, lägre andel högutbildade samt lägre lönenivåer. De faktorerna hänger i sin tur ihop med en negativ befolkningsutveckling. Hon konstaterar också att krympande kommuner ofta saknar en strategi för sitt befolkningstapp. Istället för att arbeta med att hitta en plan B när tillväxten uteblir fortsätter de och kör som om den funnits där. Inte

många av kommunerna är egentligen redo för utmaningen eller har en strategisk långsiktig plan för flyktingmottagandet, konstaterar Charlotta Mellander. Många riskerar, istället för att växa med kvalitet med sin nya befolkning, att bli områden med stort utanförskap och fattigdom.

Finns det då några goda exempel? Går det att lyckas? Ja, till viss del, blir svaret. Varberg och Åre är exempel på kommuner som klarar sig bättre än snittet. Kiruna har aktivt jobbat med toleransfrågor och ett öppet klimat, vilket gett goda resultat. Charlotta trycker dock på att flyktingmottagandet inte enskilt får ses som den ultimata lösningen, botemedlet, för en krympande kommun.

– Alla kommuner bör givetvis ha en beredskap för att ta emot flyktingar. Men det är viktigt att förstå att mottagandet i sig inte kan vara den ”perfekta” lösningen på ett annat strukturellt problem. Det vi gör nu är att placera en mycket stor mängd individer som flytt från svåra upplevelser och förväntar oss att de skall vända en nedåtgående spiral som kommunerna varit oförmögna att göra under decennier. Utmaningarna finns redan sen tidigare och går väldigt djupt, menar Charlotta Mellander.

VÄRLDEN FINNS UTANFÖR VÅRA DÖRRAR

Många människor är på flykt i dag. Många har kommit till Sverige och vårt när-
område. Jönköping University samverkar med det omgivande samhället i dessa
frågor och även här finns möjlighet att hjälpa till och bidra.

TEXT: JULIA RANDAU | FOTO: PATRIK SVEDBERG, MARIA JACOBSSON

→ Med anledning av detta har en tjänst
som samordnare av Jönköping
Universitets arbete med nyanlända tillsatts.
Margareta Casservik, som har tjänsten, har
den senaste tiden startat upp arbetet med
att undersöka vad som redan görs inom JU
och vilka möjligheter som finns. I möten
med utbildningschefer, uppdragssamord-
nare och studenter har både hinder och
möjligheter framkommit.

Samordningen inkluderar hela högskolan,
allt från forskning och utbildning till
ideella insatser.

TA TILLVARA PÅ KOMPETENS

JU har kompetens inom många områden
och bör kunna bidra på flera sätt i utbild-
nings- och integrationsarbetet. Det kan
handla om att hitta metoder för att validera
och ta tillvara på nyanländas kompetens
samt kartläggning av vilka utbildnings-
behov som finns, men också att möta de
behov av kompetensutveckling som finns inom
olika personalgrupper i länets kommuner.

Många yrkesgrupper kommer att möta ny-
anlända och asylsökande i sin vardag och
JU kan erbjuda olika typer av kompetens-
utveckling utifrån de behov som finns.

– Vi har vana av att ta emot och bemöta
internationell personal och studenter. Den
erfarenheten är något som kan överföras
till att möta dessa människor som kommit
hit från olika delar av världen, säger Margareta
Casservik.

FLERA LÄROSÄTEN ÄR INVOLVERADE

Liknande samordningstjänster finns på flera
universitet och högskolor. Universitets- och
högskolerådet (UHR) har varit med och
sett till att flera lärosäten samverkat och
utbytt erfarenheter. Tillsammans har de
diskuterat vad som görs, och vad man pla-
nerar att göra i sin roll som högskola eller
universitet. Lärosätena står inför samma
frågeställningar, som man nu hjälps åt att
lösa. Ett problem man arbetar för att försö-
ka lösa tillsammans, är validering av nyan-
ländas tidigare utbildning. När människor

flyr finns det ofta inte möjlighet att få med
sig papper och intyg, därför måste man jobba
på andra sätt så att de kan tillgodoräkna sig
sin utbildning och kompetens, något som
är viktigt för hela samhället.

INITIATIV OCH KONTAKTVÄGAR

Redan nu har flera organisationer och aktö-
rer hört av sig till högskolan och efterfrågat
hjälp. Margareta har bland annat varit i
kontakt med socialförvaltningen i Jönkö-
pings kommun som berättat hur deras
behov av utbildningsinsatser ser ut. I länets
Integrationsråd är den stora frågan just nu
hur utbildning ska kunna ordnas för att
säkerställa kvaliteten i mottagandet och
underlätta integrationen i hela länet.

Även frivilligarbete bland personal och
studenter har efterfrågats och Margareta
har pågående samtal med bland annat
Studentkåren om detta. Högskolan har hög
kompetens bland både personal och stu-
denter. Förhoppningsvis kan några bidra
med sin tid i det stora behov av frivilligar-

Exempel på vad JU gör

→ Integrationspedagog

Integrationspedagog är en ny YH-utbildning på Campus Värnamo som leder till arbete med att stödja ensamkommande flyktingbarn och ungdomar från ankomst tills de har etablerat sig i Sverige.

→ Korta vägen

Utbildningen och projektet Korta vägen riktar sig till akademiker med utländsk bakgrund som har en kvalificerad utbildning. Syftet med Korta vägen är att tillvarata deltagarnas kompetenser och korta vägen till svensk arbetsmarknad.

→ Kartläggning

Hälsö högskolan avser att göra en kartläggning av de asylsökande alternativt nyanlända i regionen avseende profession, för att få en inblick i behovet av validering av bland annat sjuksköterskor med utländsk utbildning.

bete som finns. För att samordna ideella insatser krävs initiativ och kontaktvägar, ytterligare en del i Margaretas arbete.

– Människor från hela världen är nu bosatta i närområdet, vilket måste ses som en tillgång för såväl högskolan som samhället i stort.

Om du har förslag och idéer, tveka inte att kontakta JU:s samordnare för nyanlända Margareta Casservik på margareta.casservik@ju.se

” Om vi kunde minska utanförskapet skulle risken minska för de här ungdomarna att lockas in i jihadism.

Marco Nilsson.
universitetslektor i statsvetenskap

VÅR TIDS JIHADISM

– ett livsprojekt med kalifatet för ögonen

Vi hör och läser om det så gott som dagligen. Jihadister som reser från hela världen till Mellanöstern för att strida för islam. Från Sverige har relativt många jihadister rest iväg. Ändå vet vi ganska lite om såväl svenska som andra jihadister.

TEXT: HANNA SJÖSTRÖM | FOTO: MARIA JACOBSSON, MOSTPHOTOS

En som nu försöker råda bot på vår okunskap är Marco Nilsson, universitetslektor i statsvetenskap vid Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping University.

Marcos forskning bygger på intervjuer med åtta svenska jihadister – fyra som rest till Syrien och fyra som stred i Afghanistan eller Bosnien på 1990-talet. Intervjuerna visar på hur jihadismen har förändrats under de senaste decennierna.

GLOBAL KAMP

En tydlig trend är globaliseringen av kampen. Till skillnad från de jihadister som reste iväg för att undsätta sina muslimska bröder i den lokala kampen i exempelvis Bosnien och Afghanistan har många av vår tids jihadister ett globalt perspektiv på sin kamp för islam.

– Det finns en strävan mot att etablera ett kalifat, alltså en islamisk stat med globala ambitioner. Bland dagens jihadister är det också vanligt att betrakta alla som motsätter sig detta projekt som möjliga fiender, säger Marco.

Det finns fortfarande jihadistiska grupper som bara strävar efter en mer lokal islamisk stat, men idén om den globala kampen har vunnit alltmer mark. Många jihadister som inledningsvis drivs av en

plikt att hjälpa andra muslimer socialiseras in i tanken om ett globalt kalifat när de väl är på plats i Syrien eller Irak.

ETT LIVSLÅNGT UPPDRAG

Tidigare såg många jihadister sitt engagemang som något tillfälligt – ett uppdrag som tog slut när den lokala kampen var utkömpad. De flesta av dem som idag reser till Syrien eller Irak ser snarare sin insats som ett livslångt uppdrag.

– När man ser hela världen som mål för jihadismen blir det mer naturligt att gå in i ett livslångt engagemang, säger Marco. Det faktum att IS lagt under sig stora områden gör det också möjligt att se dessa områden som en plats att etablera familj och leva sitt liv på.

SOCIALT UTANFÖRSKAP EN MÖJLIG ORSAK

Det finns idag ingen fullständig kunskap om varför svenska jihadister reser ut för att kriga. De svar Marco fått i sina intervjuer pekar dock på att socialt utanförskap ofta är en grogrund för människors beslut att bli aktiva jihadister.

– Det första motivet en jihadist brukar ange är att man vill hjälpa andra muslimer och att man vill dö för Guds skull. Men

när man samtalar vidare dyker ofta andra motiv upp, som spänningssökande och en önskan om att hitta en mening med sitt liv, menar Marco.

Många av dem som reser iväg lever i förorten och saknar meningsfulla aktiviteter. De upplever att de inte har någon framtid i Sverige, och är öppna för påverkan av aktiva jihadister.

– Om vi kunde minska utanförskapet skulle risken minska för de här ungdomarna att lockas in i jihadism, menar Marco. En viktig komponent är att lärare, socialarbetare och andra som kommer i kontakt med ungdomarna i sitt arbete vet hur de ska jobba med det här.

KRÄVANDE FORSKNING

Att forska om jihadism har visat sig vara svårt och tidskrävande. Aktiva och tidigare jihadister är av naturliga skäl inte särskilt benägna att tala öppet om sitt engagemang. Enligt Marco gäller det att befinna sig i sammanhang där de här människorna finns, att umgås och skapa relationer.

– Såvitt jag vet är jag den enda i hela världen som publicerat en vetenskaplig artikel baserad på intervjuer med aktiva jihadister. Vilket också bekräftar hur svår den här typen av forskning är, avslutar Marco.

TERRORISTDÅD ÖKAR FÖRDOMAR MOT MUSLIMER

Foto: Daniel Ekman

Anti-muslimska fördomar och hatbrott ökar som en följd av islamistiska terroristattacker. Men uppmärksammade hatbrott mot muslimer har paradoxala effekter, visar forskningen.

I en aktuell studie visar Klas Borell, professor i sociologi och socialt arbete vid Jönköping University, att anti-muslimska fördomar i hög utsträckning är händelsestyrda; terroristattacker leder till att anti-muslimska opinioner snabbt blossar upp för att därefter, i lugnare tider, bedarra.

– Terroristernas urskillningslösa våld skapar osäkerhet och rädsla och det är i ett sådant känsloklimat som människor kan sätta likhetstecken mellan islamistiska terrorister och vanliga muslimer, säger Klas Borell.

Anti-muslimska stämningar påverkar, visar forskningen, också antalet hatbrott riktade mot muslimer och muslimska mötesplatser, men det handlar om ett indirekt samband, menar Klas Borell.

– Terroristattacker och anti-muslimska stämningar ger handlingsutrymmen åt islamofobiska grupper och nätverk.

Borells forskning visar dock att uppmärksammade hatbrott i sig själva är dramatiska händelser med oväntade effekter.

– När hatbrott uppmärksammas i massmedia utlöser de mycket ofta motreak-

---

Klas Borell.
Professor i sociologi
och socialt arbete

Foto: Maria Jacobsson

tioner. Brott av det här slaget utmanar rättsmedvetandet hos många människor och leder till solidaritetsaktioner. En statistiskt representativ studie från Sverige illustrerar dessa paradoxala effekter. Just på de orter i Sverige där muslimska församlingar utsatts för flest hatbrott bedömer församlingarnas ledare stödet för muslimer rätt att få utöva sin religion som störst. Hatbrott fungerar med andra ord som katalysatorer för solidaritetshandlingar av olika slag och får inte de effekter förövarna varit ute efter, säger Klas Borell.

Utsatta EU-medborgare

– hur ser de själva på sin framtid?

Hur ser utsatta EU-medborgare med erfarenheter av att tiggas på sin egen situation? Ett tidigare utforskat område kommer under våren att bli lite klarare med hjälp av forskning vid Hälsohögskolan.

TEXT: MARIA ARPE | FOTO: OSKAR POLLACK, MOSTPHOTOS

Under de senaste åren har utsatta EU-medborgare, som till exempel tigger eller samlar burkar för sitt och familjens uppehälle, blivit en vanlig syn i svenska städer. Men hur ser dessa personer på sitt eget vardagsliv, sin egen hälsa och framtid? Just nu pågår en studie med syfte att undersöka just detta.

– Det är ju ett väldigt aktuellt ämne och precis som så många andra så reagerade vi, förklarar Petra Wagman, universitetslektor i arbetsterapi, som leder forskningsprojektet. Men det passar också in i den forskning som bedrivs inom arbetsterapi som handlar om vad människor gör i vardagen och vad de tycker om det de gör i vardagen.

Petra Wagman leder projektet tillsammans med kollegorna Ann Johansson, Anita Björklund och Sofi Fristedt. Projektet är ett samarbete mellan Hälsohögskolan och Kyrkhjälpen Huskvarna & Jönköping.

VAD VET VI IDAG OM DE HÄR MÄNNISKORNAS VARDAG?

– Inom hjälporganisationer finns mycket kunskap, men det finns inte mycket forskningsbaserad kunskap. Först var tanken att göra en litteraturoversikt över hur dessa personer själva upplever sin vardag. Men det fanns inte tillräckligt med studier så då bestämde vi oss för att undersöka det själva, berättar Petra Wagman.

Forskarna vid Hälsohögskolan fick kontakt med en tidigare kollega som är engagerad i Kyrkhjälpen för att höra om ett samarbete var möjligt. Arbetet påbörjades under hösten och strax innan jul hölls de första intervjuerna. Företrädare för kyrkhjälpen intervjuar personerna och lämnar sedan över materialet till forskargruppen på Hälsohögskolan som analyserar svaren.

HUR REAGERAR DESSA UTSATTA MÄNNISKOR PÅ ATT VARA MED I EN FORSKNINGSTUDIE OM SIN SITUATION?

– Det jag har hört är att det har funnits ett stort intresse. De här personerna får en röst och får visa sin bild av verkligheten, säger Petra Wagman.

Sammanlagt kommer ungefär 20 intervjuer att genomföras och i sommar kommer resultaten att kunna utläsas. Förhoppningen är att studien också ska kunna ge svar på vilken hjälp dessa personer anser att de behöver och från vilka.

– Jag tror att den här studien kommer att göra nytta. Vi kommer att få deras insikt hur de ser på sin situation, hur de ser på sin hälsa men också hur de ser på sin framtid. Kunskapen kommer hjälpa oss att främja att de ska kunna förbättra sina liv och sin situation, säger Petra Wagman.

Forskningen kring utsatta EU-medborgare kommer förhoppningsvis att få en fortsättning.

– Tanken är också att detta projekt kommer att bilda underlag för ytterligare forskning. I nuläget planerar vi för en studie om hur personer som träffar utsatta EU-medborgare i sitt arbete eller frivilligarbete ser på deras situation, avslutar Petra Wagman.

Petra Wagman. Universitetslektor i arbetsterapi, Hälsohögskolan

MATERIAL- TEST I RYMDEN

I december 2015 lyfte en rymdfärja från Cape Canaveral med destination ISS. Med i lasten fanns materialprov och utrustning för ett experiment som bland annat ska utföras av Tekniska Högskolan, Jönköping University. Men vad har materialteknik med rymden att göra?

TEXT: MARIA NORDSTRÖM | FOTO: NASA

Taishi Matsushita är docent i material och tillverkning vid Tekniska Högskolan. Tillsammans med bland andra svenska Rymdstyrelsen och den japanska motsvarigheten JAXA, driver han sedan ungefär ett år tillbaka ett projekt för att undersöka ytspänningen mellan smält järn och smält slagg. Ytspänning brukar beskrivas som kraften som uppstår mellan molekyler vid gränsen

mellan en vätska (till exempel vatten) och en gas (till exempel luft). Men i det här experimentet handlar det alltså om ytspänningen mellan två olika vätskor.

Slagg är en biprodukt som i huvudsak består oxider i form av oönskade ämnen och metaller. Smält slagg används vid stål-tillverkning, och ytspänningen måste vara optimerad för att få så hög kvalitet på stålet

som möjligt. Därför är resultaten från experimentet intressanta för stålindustrin, gjutindustrin och även för andra forskare. De kan också användas i framtida datasi-muleringar.

– Vi mäter materialets viskositet vid en temperatur på 1600 grader, berättar Taishi Matsushita.

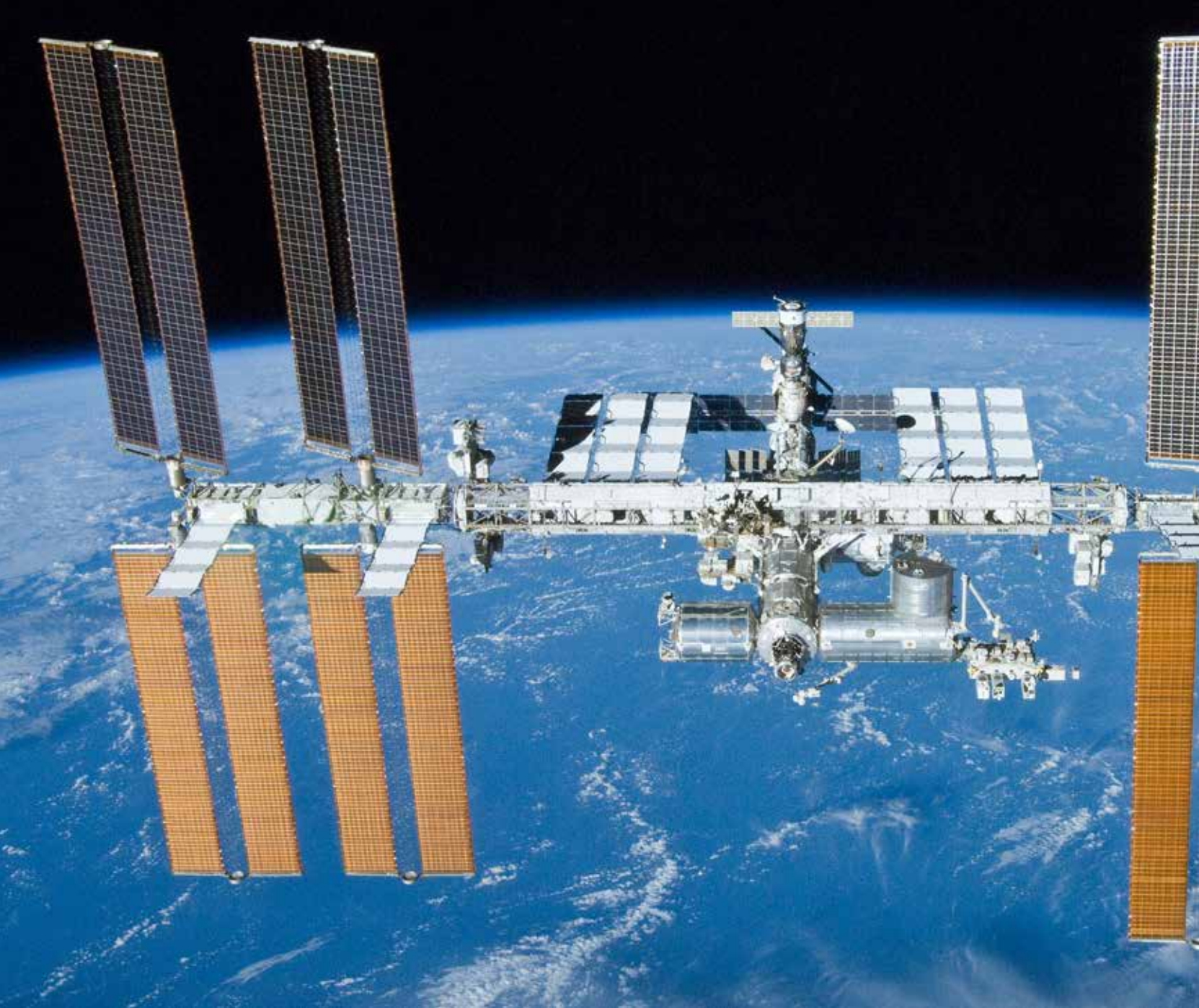

” Att tillverka eller gjuta material som stål på månen eller Mars, så kallad "rymdtillverkning", är en av mina drömmar.

Taishi Matsushita

SVÄVAR I LUFTEN

I experimentet låter forskarna en droppe som består av smält järn och smält slagg sväva i luften, och sedan får man droppen att pendla fram och tillbaka. Droppens form ger då information om ytspänningen. Om man använder speciell utrustning går det att få droppen att sväva även nere på jorden, men problemet är att droppen då delar upp sig i två delar, ungefär i formen av en åtta. För att kunna mäta spänningen mellan de två materialen måste droppen

bestå av en inre kärna av smält järn, och ett yttre skal av smält slagg. Och det är just det som bara händer ute i rymden, vid mikrogravitation (tyngdlöshet).

– Det finns andra sätt att uppnå mikrogravitation, berättar Taishi Matsushita. Till exempel fritt fall i en vakuunkammare, eller i ett flygplan som flyger i en så kallad parabolisk båg. Men det ger oss bara några sekunder eller som mest en halv minut av mikrogravitation, och vi behöver upp till en timme för att få bra resultat.

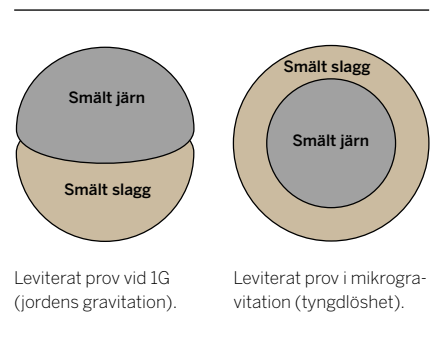

Foto: NASA/Kim Shiflett

En raket av typen Falcon 9 lyfter från **Cape Canaveral**.

ISS – DEN INTERNATIONELLA RYMDSTATIONEN

ISS har sedan 1998 varit i omloppsbanan runt jorden på ungefär 400 kilometers höjd. Den ägs av USA, Ryssland, Kanada, Japan och ett antal Europeiska länder och bemannas av minst sex personer.

ISS faller hela tiden mot jordens yta, men på grund av sin höga hastighet framåt "missar" den jorden, och befinner sig därför i konstant fritt fall. På stationen råder så kallad mikrogravitation, ett tillstånd som liknar tyngdlöshet.

(Källa: Svenska Wikipedia)

INTERNATIONELLT SAMARBETE

– Det nära samarbetet med JAXA ger oss en unik möjlighet att få tillgång till infrastrukturen på ISS. Dessutom innebär samarbetet med flera internationella partners nytta för den svenska materialindustrin, säger Taishi Matsushita. Nuförtiden måste man samarbeta internationellt för att bli ledande inom ett visst forskningsområde, genom vänskaplig konkurrens. Ett av våra starkaste forskningsområden är termofysikaliska och mekaniska egenskaper, framför allt inom gjutning.

Enligt planen kommer experimentet på ISS att starta i mars 2016 och genomföras i den delen av rymdstationen som ägs av Japan. Experimentet kommer att utföras av en japansk astronaut, men också från

markkontrollen i Japan. Ungefär samtidigt kommer motsvarande experiment, fast i normal gravitation, också att utföras på Tekniska Högskolan. De experimenten används för att analysera det som görs på ISS och för att kunna göra jämförelser. Flera andra universitet i Japan, Korea, USA och Tyskland är också involverade för att göra olika analyser av resultaten.

– Materialvetenskap är ett prioriterat område inom rymdfart. Det är till exempel en nyckelfråga för att kunna bygga rymdhissen eller konstruktioner på månen i framtiden. Och att tillverka eller gjuta material som stål på månen eller på Mars, så kallad "rymdtillverkning", är en av mina drömmar, säger Taishi Matsushita.

Foto: Privat

Taishi Matsushita är docent i material och tillverkning vid Tekniska Högskolan.

EN DAG PÅ GRENNASKOLAN

I januari 2016 började de första studenterna på Jönköping Universitys engelskförberedande program **Pathway Programmes**. Över 50 internationella studenter från flera olika delar av världen bor och pluggar nu på campus i Gränna. Följ med dem under en dag.

TEXT: JULIA RANDAU | FOTO: ANNA ZEDIG

1) Studenterna börjar dagen med att ha morgonmöte. Där går de igenom vad som händer under veckan.

2) Efter morgonmötet har studenterna lektioner. Här är de på väg mellan byggnaderna. Studenterna läser i olika grupper och har lektioner i bland annat svenska, engelska och akademiska studier.

Kort fakta om Pathway Programmes

- > Pathway Programmes är engelskförberedande program för vidare akademiska studier.
- > Jönköping University erbjuder som första lärosäte i Sverige denna typ av utbildningar.
- > På JU finns möjligheten att läsa Pathway Programme i en termin, ett läsår eller som en sommarkurs.
- > I Pathway Programme ingår, utöver engelska-studier, även kurser om att leva och studera i Sverige samt kunskaper för vidare akademiska studier.

3) Först på schemat är svenska. Där lär sig studenterna inte bara det svenska språket, utan även om livet och kulturen här. Studenterna kommer främst från Kina och Iran, men även från Bangladesh, Irak, Indien, Grekland, Pakistan och Turkiet. De flesta har aldrig varit i Sverige förut, men de är väldigt nyfikna på landet och hur man lever här.

4) Studenterna tycker det är spännande med den svenska maten, ibland smakar det gott, ibland är det... inte så gott. Här har Affan från Bangladesh lastat upp en rejäl måltid. Maten föll honom i smaken!

5) Efter lunch är det lektioner igen, just idag är det härligt med en promenad mellan byggnaderna. Våren har kommit till

Gränna och solen lyser över campus.

6) Sist på dagens schema är Baking Class. Varje vecka har olika teman, denna veckas tema är Swedish food and eating habits, och då passar man på att baka. Studenterna hjälps åt att läsa recept och blanda ingredienser. Det bakas både kladdkaka och blåbärspaj.

7) Dagen avslutas med fika. Efter skolan brukar studenterna umgås på campus i Gränna, där de även bor. De har olika aktiviteter på kvällstid och brukar inte ha svårt att hitta på saker att göra.

8) Studenterna trivs på Grenna-skolan i Gränna, i vars lokaler de både bor och pluggar.

ÖPPET HUS

Det är en varm dag i mars och vårsolen står högt på himlen. Klockan är tolv och trots att det är lördag kryllar det av människor på Jönköping University. Det har nämligen blivit dags för Öppet hus.

TEXT OCH FOTO: KLARA CARLSSON

Varje vår arrangerar Jönköping University Öppet hus på campus, där presumtiva studenter bjuds in för att uppleva campus och lära sig mer om livet på högskolan. Under dagen pågår massvis med olika aktiviteter, allt för att ge besökarna bästa möjliga inblick i livet på JU.

På campus träffar vi studentambasadören Jesper Johnsson, som är en av många studenter som hjälper till under dagen. Jesper är i full färd med att förklara vägen till Högskolebiblioteket för några nyfikna gymnasiekillar.

Foto: Maria Jacobsson

– Det är riktigt roligt att se så många intresserade studenter här. Jag håller i en större rundvandring på Campus och det är väldigt många som följer med och kollar på allt vi kan erbjuda dem, säger Jesper.

Jennifer Holm kommer från Västervik och funderar på att läsa programmet Internationellt arbete. Hittills är hon mycket imponerad av Jönköping University och tycker att campus är vackert.

– Det är jättefint här, väldigt häftig arkitektur på byggnaderna. Det också härligt att skolan ligger så nära en sjö, jag skulle definitivt kunna flytta till Jönköping, säger Jennifer.

Traditionen med Öppet hus har funnits på Jönköping University under en lång tid, tanken är att presumtiva studenter ska få en möjlighet att träffa nuvarande studenter och personal från högskolan och få svar på sina frågor på plats på campus.

– Att välja högskola är ett stort beslut och vi tror att Öppet hus kan göra det lite lättare. Vi tycker att vi har ett fantastiskt fint campus, att komma hit och uppleva miljön kanske kan påverka beslutet, säger Hanna Vinborg, en av de ansvariga för dagen.

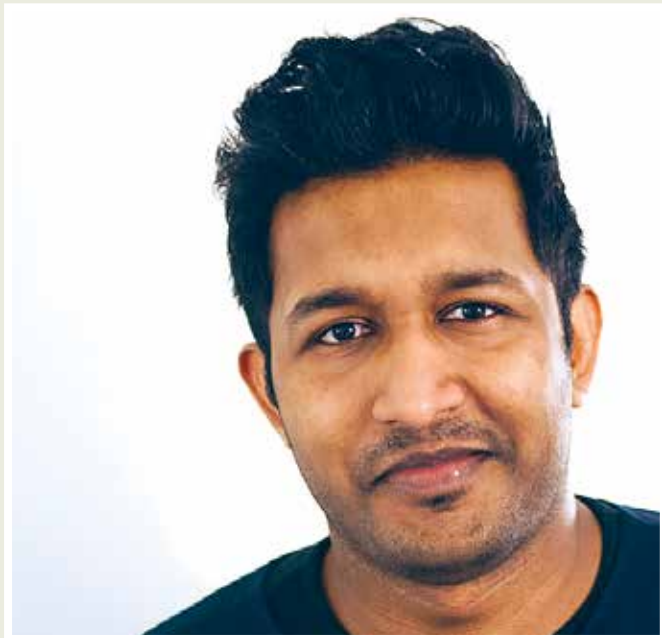
Foto: Patrik Svedbäck

Nya utbildningsprogram 2016

- Sustainable Enterprise Development
- Digital Business
- Human Resources
- EDUCARE The Swedish Preschool Model
- Sustainable Supply Chain Management
- Grafisk Design och Webb-utveckling
- New Media Design
- Ljusdesign
- User Experience Design and IT Architecture

Läs mer på ju.se

2) Fares Youcefi | 21 år
Hemstad: Sala
Studerar: Managing in a Global Context

3) Sofia Lange | 22 år
Hemstad: Stockholm
Studerar: Sjuksköterskeprogrammet

4) Mark Asimwe | 25 years
Originally from: Kampala, Uganda
Studying: International Economics

1) Jose Joshy
Kallapurackal | 24 years
Country/city: Kochi, India
Studying: Industrial Design

CAMPUSTEMPEN

Jönköping University lockar studenter från hela världen. Vi bestämde oss för att ta tempen på några av dem och undersöka vad just de gillar med JU.

1) WHY DID YOU CHOOSE TO STUDY AT JU?

– I choose JU for the programme which I am currently pursuing and because of the flair of international life at JU. The core thing is that you feel like home when you spend your regular life with wonderful people from around the globe.

DO YOU NOTICE ANY DIFFERENCES STUDYING HERE COMPARED TO YOUR HOME COUNTRY?

– It is way more stress-free with the courses and the exams and the way we get involved in a project is brilliant by working in close collaboration with the well-known firms which in the long run enhances our professional life in the future.

2) VAD ÄR DET BÄSTA MED DIN UTBILDNING?

– En kombination av den internationella upplevelsen samt fördjupning inom ämnet management. Vi är 55 personer i vår årskurs men bara fem stycken kommer från Sverige.

HUR TAR MAN BÄST TILLVARA PÅ SIN STUDIETID?

– Man ser till att engagera sig i något, oavsett vad. Så att man kan fokusera på annat än plagget och samtidigt ha otroligt roligt på samma gång. Samt att man går till Akademien på onsdagar!

VAD ÄR DITT BÄSTA TIPS TILL EN NY STUDENT?

– Engagera dig. Det räcker i princip med det.

3) VARFÖR VALDE DU ATT PLUGGA PÅ JU?

– Jag gillade den härliga studentatmosfären jag upplevde när jag besökte staden innan jag bestämde mig för att söka hit. Samt att campus ligger så centralt och att alla skolor är samlade på ett ställe.

VILKET ÄR DITT FAVORITSTÄLLE PÅ CAMPUS?

– Jag tycker om takterrassen på Hälsohögskolan där vi sätter oss och solar om vädret är bra.

VAD TYCKER DU OM JÖNKÖPING SOM STAD?

– Det är en mellanstor stad som har allt att erbjuda en student. Mysig stad med mycket kaféer och restauranger.

4) WHAT'S THE BEST WITH STUDYING AT JU?

– I not only enjoy the coffee breaks after an hour of class, but the fact that they encourage team work and combined effort to pertain particular goals academically and socially.

WHAT DO YOU LIKE ABOUT SWEDEN?

– I like the fact that I got to love nature more when I came to Sweden. It is a lot different here than in my country.

WHY IS IT IMPORTANT TO STUDY IN ANOTHER COUNTRY?

– It broadens your knowledge and real life experience as you move out of your comfort zone and go on a roller-coaster of a totally new adventure with the massive friends you make and networks you create.

Anna Boestad Froom

POSITIV ENERGI DRIVER ANNA TILL FRAMGÅNG

Anna Boestad Froom jobbar på ett av världens största företag, Coca-Cola. Grunden till hennes framgångsrika karriär lades på Jönköping International Business School, där hon fick lära sig att prioritera och tänka kritiskt.

TEXT: KLARA CARLSSON | FOTO: PRIVAT

VAD JOBBAR DU MED?

– Sedan nio år tillbaka arbetar jag på Coca-Cola Enterprises Sverige och just nu är jag försäljningschef, vilket innebär att jag, tillsammans med mitt team, ansvarar för försäljningen hos vår största kund. Tidigare arbetade jag som marknadschef och i våras som tillförordnad marknadsdirektör. På marknadsavdelningen har jag jobbat med bland annat våra olika varumärken, kundundersökningar och kampanjer.

HUR ÄR DET ATT JOBBA I ETT SÅ STORT FÖRETAG?

– Jag tycker om det! Det finns stora möjligheter till utveckling inom olika områden, jag själv bytte från marknad till försäljning i höstas för att jag uttryckte en önskan om det. Coca-Cola Enterprises Sverige är en sund arbetsgivare, där vi har stort fokus på en balanserad livsstil. Hållbarhet, hälsa och jämställdhet är viktiga pelare i företaget.

HUR FÅR DU MOTIVATION TILL DITT ARBETE?

– Jag har ett positivt synsätt. Det är väldigt kul att hela tiden utvecklas och att få göra saker tillsammans med andra. Jag är en mycket resultatinkriktad person som gillar ha tydliga mål och samtidigt ha kul på vägen.

VAD LÄSTE DU PÅ JÖNKÖPING UNIVERSITY?

– Jag läste EK80-programmet och vidare till kandidat- och magister inom ekonomi på JIBS. Jag fick också chansen att plugga en termin i Alaska, vilket är bland det bästa jag har gjort. Vi pluggade mycket samtidigt som vi var ute på massa spännande äventyr där vi bodde i snögrottor, matade myskoxar och åkte helikopterskidåkning.

VAD TYCKTE DU OM STUDIETIDEN?

– Den var väldigt rolig! Jag har fortfarande mycket kontakt med det tjejjgäng, EK80-gänget, jag umgicks med på högskolan. Vi träffas några gånger om året och ibland även tillsammans med våra familjer.

VAD HAR DU HAFT FÖR NYTTA AV UTBILDNINGEN I DITT ARBETE?

– För det första hade jag aldrig fått det här jobbet utan min utbildning. Sen får man lära sig prioritera under studietiden, något som arbetslivet handlar mycket om. Det kritiska tänkandet och att ifrågasätta är också en viktigt bit, som man använder när man jobbar.

VARFÖR SKA MAN PLUGGA PÅ HÖGSKOLAN?

– Man klarar sig inte idag utan en högskoleutbildning. Du blir bortgallrad direkt om du inte har det på ditt CV. Man lär sig otroligt mycket på högskolan men sen får man inte glömma bort att ha kul också. Det är viktigt att ha roligt för att må bra!

Namn: Anna Boestad Froom

Yrke: Associate Director National and Key Accounts / Försäljningschef på Coca-Cola Enterprises Sverige.

Har studerat: Ekonomi på JIBS

Ålder: 44 år.

Bor: Värmdö, Stockholm.

Bästa karriärtips: Fokusera på dina styrkor och positiva sidor. Om du förstärker dem med ytterligare 10 procent så kommer du kunna göra stora framsteg. Tro på dig själv och att du kan förändra!

NYTT FRÅN STUDENTKÅREN

Ta steget mot en mer internationell vardag

Två minuter in i framtiden kan du vara närmare en mer spännande vardag med nya intryck. Bli kontaktperson till en internationell student!

På campus finns cirka 1 500 internationella studenter. Bland dem har många ett stort intresse av att lära känna den svenska kulturen.

Genom att anmäla dig som kontaktperson får både du och en student möjlighet till att mötas i vardagen och ta del av varandras kulturer.

VEM KAN TA CHANSEN?

Alla som vill kan bli kontaktperson för en internationell student. Det viktigaste är att du kan visa upp något utöver studentlivet. Du kan anmäla dig som kontaktperson för en termin åt gången, eller längre om du önskar. Vårt att tänka på är

att du som kontaktperson inte erbjuder studenten boende.

HUR GÅR DET TILL?

Du bestämmer tillsammans med studenten hur ofta ni vill ses och vad ni vill hitta på för aktiviteter. Tidigare studenter och kontaktpersoner har till exempel uppskattat att ses för en liten rundtur i Jönköping, åka på utflykt, ta en fika eller en promenad tillsammans.

På Jönköpings Studentkårs webbplats finns ett formulär för intresseanmälan. Vid terminsstart bjuder Studentkåren in alla kontaktpersoner och studenter till en första träff.

Missa inte att knyta värdefulla kontakter för live! Läs mer och anmäl intresse på: jonkopingsstudentkar.se/internationellt

NYTT BESLUT OM STUDENTKÅRENS VISION, MÅL OCH BUDGET

→ En gång per år under april-maj månad äger Jönköpings Studentkårs viktigaste event rum – Årsmötet. Det är på Årsmötet som Studentkårens medlemmar beslutar om föreningens inriktning vad gäller vision, mål och budget.

I år hålls **Årsmötet den 22 april** och är öppet för alla medlemmar. Är du intresserad av vad som händer på Årsmötet? Du hittar all information på Jönköpings Studentkårs webbplats: jonkopingsstudentkar.se

SVERIGES FÖRSTA E-SPORTFÖRENING FÖR STUDENTER

Hösten 2015 drog föreningen JUSTICE (Jönköping University Student Team In Competitive E-sports) igång som en förening under Jönköpings Studentkår. Som Sveriges första e-sportförening för studenter vill de ge e-sport en större plats i samhället och skapa en mötesplats mellan personer som delar intresset.

I mars i år anordnade JUSTICE sitt största event hittills – COREHACK. Ett LAN i Campus Arena där drygt 60 deltagare (och en hel del nyfikna besökare) var med.

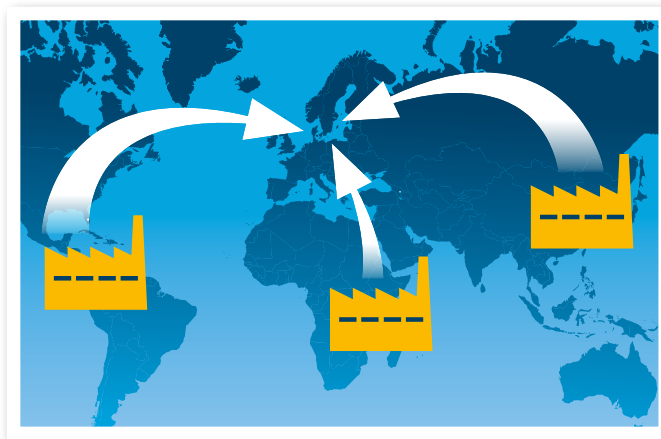
NYTT FORSKNINGSPROJEKT OM ATT FLYTTA HEM PRODUKTION FRÅN LÅGKOSTNADSLÄNDER

På Tekniska Högskolan startade nyligen ett forskningsprojekt med syfte att ta fram ett beslutsstöd för företag som överväger reshoring, det vill säga att flytta hem produktion från lågkostnadsländer.

– 2016 kommer sannolikt att bli det första år då tillverkande företag i Sverige flyttar tillbaka mer produktion än de flyttar ut, säger Per Hilletoft, som arbetar som professor vid Tekniska Högskolan och leder projektet.

För de företag som överväger återflyttning finns idag inget tillfredsställande beslutsstöd som hjälper dem att fatta långsiktigt hållbara beslut. Många av de beslut som tidigare fattades om utflyttning tog bara hänsyn till produktionskostnaden, vilket i efterhand har visat sig vara ett alltför snävt perspektiv.

– Vi har sett att det tillkommer kostnader för till exempel distribution och kvalitetsbrister. Vi vill därför ta fram en metod

som är mer övergripande och beaktar fler faktorer än bara produktionskostnaden, säger Per Hilletoft.

Projektet, som fått namnet Reshoring, är ett samarbete mellan högskolan och näringslivet i regionen och finansieras till hälften av KK-stiftelsen och till hälften av de deltagande företagen.

Till final med gaffeltruck

Som enda svenska lag deltog tre alumner från Tekniska Högskolans masterprogram Industridesign i tävlingen Toyota Logistic Design competition som avgjordes i februari i år.

Av över 500 inlämnade bidrag tog sig de nytexaminerade alumnerna Jonny Tran, Carl Ringström och Patrik Örtgård ända till final. Därmed placerade laget sig bland de 16 bästa bidragen. Uppdraget för

tävlingen var att designa en gaffeltruck för Toyota och studenterna kunde välja mellan att modifiera en redan befintlig produkt och att ta fram ett helt nytt koncept.

– Vårt bidrag, Apex, är tänkt att öka säkerheten hos både användaren och dess omgivning genom att ta hjälp av modern teknik, berättar Jonny Tran. De inlämnade bidragen bedömdes på fyra punkter: hur väl det reflekterade Toyotas kärnvärden, vilken hänsyn som tagits till miljö och omgivning, tillverkningsbarhet samt innovationsnivå och estetiskt tilltal.

Tävlingsbidraget – gaffeltrucken Apex.

iStockphoto

Nytt internationellt forskningsprojekt Vardagsaktiviteter för barn med funktionshinder

Det handlar om delaktighet. Om att närvara fysiskt på plats för en aktivitet, och om att kunna delta och vara engagerad när man faktiskt är där. Det är inte alltid självklart för barn med funktionshinder.

Karina Huus inom forskningsmiljön CHILD och Shakila Dada, forskare vid University of Pretoria i Sydafrika, ska driva ett gemensamt forskningsprojekt för att kunna mäta och jämföra bättre inom området. Projektet stöds av STINT, Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning.

MEDALJER FÖR JU-ROWING

Den 20 februari deltog flera av studenterna från **Jönköping University Rowing Association** i Svearoddens **Högskolerodd 2016**, som arrangeras i samband Svenska mästerskapen i inomhusrodd. Roddarna från JU tog tillsammans ett guld, ett silver och ett brons.

Foto: Elise Chamberlain

VÄRLDS- MÄSTARE I FAMILJE- FÖRETAGANDE

För tredje året i rad stod ett studentlag från JIBS högst upp på prispallen i den prestigefyllda tävlingen Family Enterprise Case Competition när den avgjordes i januari.

Tävlingen hålls varje år på University of Vermont och deltar gör några av världens främsta högskolor och universitet som bedriver utbildning och forskning inom familjeföretagande. I år visade ett JIBS-lag för tredje gången sin styrka inom området.

Studenterna Paul Soergel, Jeaninne Strauss och Fredric Gyllensten representerade JIBS och Jönköping University i årets upplaga av tävlingen. Under hösten har laget tränats hårt av sin coach Massimo Baù – varje onsdag och lördag har de samlats och läst teorier, analyserat problem och jobbat med case från tidigare tävlingar.

Under tävlingen fick lagen tillämpa sina kunskaper för att lösa skarpa case från olika familjeföretag. En jury avgjorde sedan vilket lag som bäst förstätt, analyserat och löst uppgifterna.

Foto: Privat

Det vinnande laget och deras coach. Från vänster: **Fredric Gyllensten**, **Jeaninne Strauss**, **Massimo Baù** och **Paul Soergel**.

TVÅ SIDOR AV ENTREPRENÖRENS IDENTITET

Invandrade kvinnliga företagare är inte en homogen grupp, men deras kollektiva berättelse kan berätta något om vad som händer i skärningspunkten mellan etnicitet, kön och klass.

TEXT: MARIA NORDSTRÖM | FOTO: PATRIK SVEDBERG

När Huriye Aygören började studera entreprenörskap, märkte hon att det fanns två helt olika spår i forskningen. Det ena handlade om individen, och det andra om samhället. I sin doktorsavhandling ville hon slå samman de här två spåren, och undersöka entreprenörers identitet i förhållande till deras sociala ställning.

– Jag valde att studera kvinnliga företagare som invandrat till Sverige från Turkiet. Men när jag började intervjua kvinnorna, insåg jag att det inom den här gruppen fanns kvinnor med väldigt

»Egentligen handlar min avhandling om jämlikhet eller ojämlikhet, men inte som något fastslaget, utan jag visar att det krävs en dynamisk process«

olika bakgrund och erfarenheter, och att jag måste lägga till ytterligare en aspekt: klass, säger Huriye Aygören.

Den första gruppen kom till Sverige på 70-talet, och oftast följde de med sina fäder eller bröder som var en del av arbetskraftsinvandringen. De kom från små städer, gifte sig tidigt, och hade ingen högre utbildning. Vid tidpunkten för intervjuerna hade de skilt sig, och därmed brutit mot normerna i sin kultur. Att bli företagare var ett sätt för dem att finna sin plats i det svenska samhället och visa för världen att de kunde klara sig själva.

Den andra gruppen var politiska flyktingar som kom till Sverige på 80-talet. De var högutbildade, kom från större städer och var redan etablerade professionellt. I Turkiet hade de haft ledande positioner, och när de blev invandrare och exponerades för fördomar från det svenska samhället kände de sig degraderade i termer av klass. Entreprenörskap var en möjlighet för dem att få erkännande.

Den tredje gruppen kom också till Sverige på 70-talet. De var arbetarklass och utan högre utbildning men ändå ekonomiskt etablerade och inte begränsade i rigida könsroller. De här kvinnorna upplevde inga problem med att vara invandrare, eller kvinnor. Deras motivation var omsorg och empati; de ville ge något till samhället och vinst var inte deras huvudsakliga intresse.

Det gemensamma för grupperna var att deras kulturella kapital var mycket viktigt för dem, och att de omvandlade sitt kulturella kapital till materiellt.

– Jag har upptäckt att materiella resurser och diskurser måste undersökas tillsammans, inte var för sig, eftersom de är så sammanflätade. Egentligen handlar min avhandling om jämlikhet eller ojämlikhet, men inte som något fastslaget, utan jag visar att det krävs en dynamisk process. Entreprenörskap gav verkligen de här kvinnorna ett syfte, säger Huriye Aygören.

För närvarande arbetar Huriye bland annat med två projekt som handlar om

sociokulturella aspekter på entreprenörskap, och hon undervisar också på Isik University i Turkiet.

> Huriye Aygören disputerade med avhandlingen "Entrepreneurial identity formation-in-practice: Immigrant women entrepreneurs' lived practices and experiences within gender, ethnicity and class relations" vid Jönköping International Business School, den 11 december 2015.

NAMN & NYTT

Vem på JU vill du veta mer om?
Tipsa info@ju.se

NYA DOKTORER

1) **Katarina Karlsson** disputerade den 4 december 2015 med avhandlingen "Jag är rädd, jag vill till mamma": Yngre barns, föräldrars och sjuksköterskors levda erfarenheter av nålprocedurer i vården.

2) **Anette Peterson** disputerade den 18 december 2015 med avhandlingen Learning and understanding for quality improvement under different conditions – An analysis of quality registry-based collaboratives in acute and chronic care.

3) **Eva-Lena Einberg** disputerade den 28 januari 2016 med avhandlingen To promote health in children with experience of cancer treatment.

4) **Asim Rashid** disputerade den 4 mars 2016 med avhandlingen Finite Element Modeling of Contact Problems.

5) **Zehra Sayed** disputerade den 17 mars 2016 med avhandlingen Post-colonial perspective on international knowledge transfer and spillover to Indian news media: From institutional duality to third space.

NY HR-DIREKTÖR

Ingrid Estrada Magnusson

VAD HAR DU GJORT TIDIGARE?

– Nu senast jobbade jag som personaldirektör på Lunds universitet. Tidigare har jag jobbat inom ledarskap och organisationsutveckling, jag har varit verksam ungefär lika länge inom näringslivet som i den akademiska världen.

VAD TYCKER DU OM JÖNKÖPING UNIVERSITY OCH JÖNKÖPING SOM STAD?

– Jag ser stor potential på Jönköping University och ser fram emot att få arbeta med de ämnes- och yrkesområden som finns här. Jönköping är en väldigt vacker stad.

NY PROFESSOR I LOGISTIK

Per Hilletoft på Tekniska Högskolan har utsetts till professor i logistik. Hans forskning har fokuserat på värdeskapande genom differentierad logistik och logistikdrivna affärsmodeller. Fokus har också legat på val av försörjningsstrategier, logistiska informationssystem och socialt ansvarstagande.

Hans forskning tar alltid sin utgångspunkt i industriella verksameters problem och utmaningar, och syftar till att förbättra deras konkurrenskraft genom ökat värdeskapande och mer flexibla och kostnadseffektiva logistiklösningar. Läs mer om ett av Pers forskningsprojekt på sidan 24.

11

*nya professorer installeras och
27 nya doktorer promoveras
vid Akademisk högtid
den 21 maj.*

VÄRLDEN I DAG OCH AKADEMINS ANSVAR

Sverige står inför stora utmaningar, men också möjligheter, när ett stort antal människor på flykt söker sig en ny framtid i vårt land. Här har alla samhällsinstanser en viktig roll – inte minst akademien. Hur ska vi samverka i frågan? Vad kan vi göra, på kort sikt och på lång sikt?

NYLIGEN BESÖKTE högskolans ledning Utbildningsdepartementet för att prata nu-läge och framtid på det årliga dialogmötet med våra rikspolitiker. Naturligtvis diskuterade vi även det rådande läget i världen och Sverige och på vilket sätt vi som lärosäte kan bidra.

I flera avseenden är utmaningarna akuta. I en längre horisont är frågetecknen av en annan art och här behövs långsiktiga lösningar.

Med anledning av den stora tillströmningen av flyktingar har Jönköping University anställt en medarbetare som samordnar högskolans insatser i relaterade frågor i samarbete såväl med andra lärosäten som med ansvariga myndigheter, kommuner och frivilliga studenter, personal och andra.

Jönköping University har även lyft förslaget att genom ett särskilt åtagande kunna bidra till att få nyanlända sjuksköterskor och ingenjörer att snabbt nå den svenska arbetsmarknaden. För det krävs kompetenskartläggningar, validering av tidigare utbildning och kompletteringsutbildning. Genom våra verksamhetsförlagda praktiskt

inriktade kurser kan vi säkerställa att de nyanlända integreras i samhället. De kan snabbt nå arbetsmarknaden och få nytta av sin kompetens, det vill säga de kunskaper, färdigheter och erfarenheter som de har med sig.

Vår vision är att bygga ett internationellt universitet i Jönköping. I ljuset av den utveckling vi ser i världen med konflikter, terrorhandlingar och människor på flykt framstår en djupare innebörd i de orden.

Kärnan i vårt uppdrag är att värna det rationella tänkandet, kreativiteten och den vetenskapliga etiken för att skapa nya kunskaper och insikter och att rusta människor världen över med kompetens för att lösa framtidens samhällsutmaningar. Internationell utbildning och forskning bygger broar mellan människor och kulturer. Här vill och kan Jönköping University bidra.

Kompetens för att verka i internationella miljöer är av flera olika skäl på väg att bli ett standardkrav på hemmaplan. Att öka internationell utbildning på hela lärosätet, stärka det externa engagemanget, öka internationell konkurrenskraftig forskning samt öka studentattraktivitet och studentnöjdhet

Foto: Patrik Swebberg

finns väl inarbetat i våra strategier. Och Jönköping University har en stabil utveckling i den riktningen.

Vi kan växa med kvalitet och vi har förutsättningar för att kunna vara till ännu större nytta för Sveriges utveckling. Nu kavlar vi upp ärmarna.

Anita Hansbo | Rektor

GILLAR JUST NU

→ **När vi summerar 2015** konstaterar vi att det var ett år där vi haft glädjen att använda uttrycken "först" och "bäst" både en och flera gånger. Toppbetyg för samverkan, rekordmånga internationella programstudenter, premiär för förutbildning och nummer ett som dubbelackrediterad handelshögskola – för att bara välja några exempel.

→ **Öppet hus på campus.** Ibland i snö, ibland i halvstorm, och i år i strålende sol. Det är ett säkert vårtecken när vi bjuder in alla blivande studenter och andra intresserade att få veta mer om högskolan och ställa sina frågor till studenter och personal på plats.

→ **Forskningsresultat!** En analys av DAMVAD Analytics visar att forskningspubliceringar och citeringar från Jönköping University per satsad statlig krona i forskningsanslag var tredje största i Sverige under 2015.

Aktuellt

Mer på gång på
Jönköping University
ju.se/kalendarium

Akademisk högtid

Lördagen den 21 maj blir det extra festligt på Jönköping University då det firas akademisk högtid med installation och promotion. Den akademiska högtiden med professorsinstallation och doktorspromotion vid Jönköping University äger rum vartannat år. Dagen innan

högtiden, den 20 maj, håller alla nya professorer offentliga föreläsningar om sin forskning. Tidigare övermarskalk Göran Wahlgren gjorde sin sista Akademiska högtid 2014. I maj kommer JU:s nya övermarskalk Johan Larsson leda högtiden.

VÅRFIRANDE

Den 30 april är det dags att fira in våren på Jönköping University. Det blir sång och musik med kören från Södra Vätterbygdens Folkhögskola. Rektor Anita Hansbo och Studentkårens ordförande Simon Ekelin håller var sitt vårtal.

JIBS Entrepreneurship Challenge

Jönköping International Business School anordnar för femte året JIBS Entrepreneurship Challenge – en tävling som utmanar studenternas kreativitet, entreprenörskap och samarbetsförmåga. Den 11-13 april arbetar studenter från JIBS och Tekniska Högskolan tillsammans för att lösa ett problem från ett verkligt företag utifrån ett speciellt tema.

INTERNATIONAL WEEK

Den 18-21 maj kommer den internationella atmosfären på Jönköping University märkas ännu mer än vanligt. Då kommer representanter från högskolans partneruniversitet världen över till campus för att delta i konferensen International Week. Under veckan kommer det besökarna arbeta kring temat **Building Tomorrow Today – Internationalization in a global world**.

Foto: Patrik Svedberg

SISTA ANSÖKNINGSDAG

15 APRIL

Funderar du på att plugga vidare i höst? Då har du fram tills fredagen den 15 april att bestämma dig. All information finns på ju.se.

! Kultur på Campus för alla varje onsdag kl. 12 i Högscolebiblioteket.

Me & JU

Me & JU is a magazine from Jönköping University. It is distributed in Sweden, but of course we have international friends within the country as well. Here is a short news summary in English for our international staff and partners.

EXPERIMENTS IN SPACE

Associate Professor Taishi Matsushita at the School of Engineering studies the interfacial tension between molten iron and molten slag.

Molten slag is used in steel making, and the surface tension must be optimized to obtain a high quality of steel. In order to measure this, he needs a droplet with an inner core of molten iron, and an outer shell of molten slag. This shape of the droplet can only be achieved in microgravity, or weightlessness.

That's why, in a research project together with the Swedish Space Board, the Japanese equivalent JAXA, and several other universities in Japan, Korea, USA and Germany, an iron and slag sample has been sent to the International Space Station together with research apparatus.

Research collaboration between JU and the region continues

In the regional research programme, research is done in close contact with regional industry. Two new projects have recently been added to the programme. One involves optimizing the manufacturing process for welding products with the aim to raise the quality of the products. The second concerns how a product with built-in IT can be connected with the various IT and business structures so that new types of services can be created.

JIBS student team wins prestigious Family Enterprise competition

For the third time in a row, a student team from JIBS has won the Family Enterprise Case Competition (FECC) at the University of Vermont. During the competition, the participants are asked to solve complex family business cases. The competition is held every year with teams from some of the world's top ranked universities. Paul Soergel, Jeaninne Strauss and Fredric Gyllensten represented JIBS, coached by Assistant Professor Massimo Bau.

THE WORLD JUST OUTSIDE OUR DOOR

Margareta Casservik has a new position as coordinator of JU's work with newly-arrived immigrants and refugees. The coordination ranges from research and education to non-profit activities. JU has expertise in many areas and should be able help in several ways with education and integration.

"People from all over the world are now living in the immediate area, which must be seen as an asset to both the university and society at large", says Margareta.

Double accreditation to JIBS

**THE FIRST
BUSINESS
SCHOOL IN
SWEDEN**

In December, Jönköping International Business School took its place among the top 0.1 percent of business schools worldwide.

The school then became the first in Sweden to get quality accreditation from AACSB. JIBS also received the EQUIS accreditation in March 2015, which means that JIBS is now part of an exclusive group of only a hundred business schools worldwide who have this double accreditation. Achieving the accreditations has required several years of hard work and close review.

ATT UTVECKLA SAMVERKAN PÅ RIKTIGT

Nu är hög tid att fokusera på samverkan. Nyligen avslutades ett projekt där åtta av landets lärosäten tillsammans arbetat kring kunskapsutbyte om långsiktig samverkan för stärkt kvalitet och relevans inom forskning och utbildning.

Efter att Vinnova i februari 2013 inbjudit Sveriges lärosäten till diskussion om hur man kan bedöma och värdera samverkan föddes tanken på KTH att det vore klokt att göra ett större och projekt tillsammans med andra intresserade lärosäten. Vi sökte och fick positiva svar av åtta lärosäten: universiteten i Stockholm, Umeå, Uppsala, Linköping samt Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan Väst och Jönköping University. Tillsammans har vi i arbetet representerat unga, gamla, breda och specialiserade lärosäten.

Så skapades **KLOSS, Kunskap och Lärande Om Strategisk Samverkan**. En styrgrupp etablerades med ledande befattningshavare för samverkan på lärosätena. En ekonomisk support från Vinnova gjorde det möjligt att sätta igång sex olika projekt inom två huvudinriktningar – att identifiera hinder för samverkan respektive att skapa arenor för samverkan. En viktig utgångspunkt har varit att det skall röra sig om **långsiktig samverkan som kan bedrivas så att det stärker kvalitet och relevans i lärosätenas forskning och utbildning**.

I korthet kan följande rekommendationer ges baserade på arbetet i KLOSS:

1. Se över och utveckla incitament för samverkan för individer vid merit-

bedömning och utveckla villkoren för personrörlighet.

2. Utveckla förmågan till strukturerat utbyte med företag och andra organisationer som komplement till spontan samverkan.
3. Förankra arbetet med strategisk samverkan i den akademiska ledningen, peka ut ansvar
4. Lita på de mekanismer för kvalitetsgranskning som finns inbyggda i starka akademiska miljöer för att göra prioriteringar.
5. Delta i och driv den vidare diskussionen om hur 'impact' på samhällsutveckling och högklassig forskning och utbildning förstärker lärosätets relevans och kvalitet.

Resultatet i de olika projekten finns att läsa på kth.se/samverkan/kloss, där finns sammanställt många **goda råd och erfarenheter av sätt att stärka lärosätenas samverkan med omgivande samhället**.

Det har varit ett intressant och mycket lärorikt samarbete, det har varit organisatoriskt utmanande, stora och trogna insatser av delprojekten, projektansli och styrgrupp har gjort KLOSS möjligt. Ett avknopningsprojekt har etablerats, KLOSS Akut – som prövar och studerar olika former för rörelse av

akademisk personal ut till organisationer utanför högskolan.

Och – framförallt har ett väldigt roligt och **kraftfullt nätverk mellan personer verksamma på olika svenska lärosäten skapats**. Detta kommer sektorn ha stor nytta av, vi behöver dela erfarenheter på ett tillitsfullt sätt för att utvecklas bra!

Margareta Norell Bergendahl.
Ordförande i KLOSS styrgrupp.
Vice rektor för samverkan, KTH.

ADRESS

B

PORTO
BETALT
SVERIGE

JÖNKÖPING UNIVERSITY

I AM JU.

SÖK SENAST 15 APRIL